

OBSAH

- 13 Olomoucké baroko v historických a kulturních souvislostech
Ondřej Jakubec

BAROKO V OLOMOUCI – HISTORIE A KULTURA

- 17 Triumf baroka
Milan Togner
- 21 Město Olomouc v letech 1620–1780
Jiří Fiala
- 34 Olomoučtí biskupové barokní éry
Radmila Pavlíčková
- 43 Metropolitní kapitula v Olomouci a umění v 18. století
Pavel Suchánek
- 53 Premonstrátská kanonie Hradisko u Olomouce a její kulturní prostředí
Jana Oppeltová
- 66 Olomoučtí jezuité a jejich školy
Jiří Fiala
- 83 Ozvuky španělské kultury v barokní Olomouci
Pavel Štěpánek
- 90 Olomouc v období jediného oficiálního vyznání a jeho náboženská bratrstva
Vladimír Maňas, Zdeněk Orlita
- 100 Heraldika barokní Olomouce
Karel Müller
- 107 Evropská malířská centra a barokní Olomouc
Ladislav Daniel
- 134 Mince a medaile olomouckých biskupů doby baroka
Jan Videman
- 137 Zámecká knihovna olomouckých biskupů a arcibiskupů v Kroměříži
Cyril Měsíc, Ondřej Zatloukal
- 143 Klášterní knihovny v Olomouci a jejich rušení za Josefa II.
Jiří Glonek, Rostislav Krušínský
- 156 Jezuitská univerzitní knihovna v Olomouci a její mecenáši
Jiří Glonek
- 160 Měšťanská kultura Olomouce v době baroka
Miloslav Čermák
- 180 Olomoucké umělecké cechy v 17. a 18. století
Miloslav Čermák
- 187 Barokní hudba v Olomouci
Jana Spáčilová
- 199 Literatura v barokní Olomouci
Marie Sobotková

211	Barokní divadlo v Olomouci
	Jiří Fiala, Marie Sobotková

BIOGRAFICKÉ MEDAILONY TVŮRCŮ OLOMOUCKÉHO BAROKA

229	Architekti a stavitelé
234	Sochaři a štukatéři
240	Malíři
249	Rytci
251	Tiskaři
254	Cínaři
255	Hodináři
256	Puškaři
256	Zlatníci
260	Zvonaři

265 BAROKNÍ OLOMOUC V DATECH

271 FOTODOKUMENTACE

283	Šifry autorů
284	Seznam zkratk
286	Literatura
310	Jmenný rejstřík
334	The Olomouc Baroque: History and Culture / Summary

Výstava *Olomoucké baroko* by byla jen zpolovic smysluplná bez publikování příslušných závěrů, které by výtvarný charakter tohoto fenoménu zasazovaly do dalších souvislostí. Doprovodné knihy se nakonec rozrostly do tří samostatných publikací, na kterých se podílelo více než osm desítek autorů z nejrůznějších domácích pracovišť. Tento závěrečný třetí svazek se zaměřuje na ty aspekty, které v předchozích svazcích nebyly dosud zohledněny a přinášejí spíše jistý kulturně-historický pohled. Koncentrují se na klíčové „institute olomouckého baroka“, které se svými reprezentanty představovaly iniciátory stavebních podniků, uměleckých zakázek i kulturních počinů, jimiž zdejší barokní vizuální kultura získávala svou tvář. Podobně jako na straně samotných tvůrců, také u těchto patronů, sběratelů a objednavatelů se setkávala dimenze lokálního ukotvení s jejich širším evropským rozhledem. Právě v průsečíku toho se Olomouc mohla utvářet jako osobitá umělecká metropole evropského baroka. Na to upozorňuje úvodní text M. Tognera a studie L. Daniela, jež shledává četné svazky, které barokní Olomouc propojovaly s dalšími významnými uměleckými metropolemi Evropy. Podobně se příspěvek P. Štěpánka zaměřuje na rezonování španělské kultury v našem prostředí. V první řadě je ovšem pozornost věnována hlavním osobnostem, které utvářely zdejší barokní kulturu – olomouckým biskupům a arcibiskupům, na které se zaměřují texty R. Pavlíčkové a z hlediska jejich knihovny, jako výrazu intelektuálních a kulturních zájmů a sbírky svého druhu, C. Měsíce a O. Zatloukala. Příspěvek J. Videmana upozorňuje na jejich mincovnictví, kdy také naznačuje vysokou výtvarnou úroveň této mincovní produkce. Metropolitní kapitulu a zdejší kanovníky jako mecenáše a sběratele představuje studie P. Suchánka. Těmto dignitářům, ale i dalším nobilitovaným členům olomoucké barokní společnosti se věnuje studie K. Müllera, který v materiálu heraldických památek nachází další nikoliv nepodstatnou součást „barokní vizuality“ města Olomouce. Nebylo možné pominout přínos hradiských premonstrátů, kteří byli vedle biskupů a kanovníků bezmála jako jediní schopni dodat „olomouckému baroku“ evropský rozměr. Podobně jedinečným prostředím byla jezuitská akademie, kterou mapuje text J. Fialy a její knihovně se věnuje J. Glonek. Ten spolu s R. Krušínským zpracovává další klášterní knihovní sbírky, a to v kontextu devastačního zásahu státní správy, která v rámci josefínských reforem zrušením většiny zdejších klášterů nejen umrtvila náboženské a umělecky plodné klima města, ale rozptýlila a zničila většinu uměleckého bohatství, které olomoucké konventy za několikasetletou dobu své existence shromáždily. Jakkoliv z toho vysvítá, že hlavními nositeli barokní kultury a její spektakulární vizuální stránky byly spíše církevní instituce, nelze přehlédnout samotné prostředí města, jeho kultury a cechovních společenství, jež přibližují texty M. Čermáka. Závěrečný svazek této trilogie také nemůže pominout shrnutí dějin města v tomto období (J. Fiala), ale také další texty analyzující jiné umělecké, tedy ne-výtvarné aspekty „olomouckého baroka“. J. Spáčilová tak přibližuje barokní hudbu, M. Sobotková zase literaturu a společně s J. Fialou i divadelní produkci barokní Olomouce. Specifickou přílohu představují medailony umělců a tvůrců „olomouckého baroka“, představené v širokém rozsahu architektů a stavitelů, sochařů a štukatérů, malířů, rytců, tiskařů, cínařů, hodiňářů, puškařů, zlatníků a zvonařů.

Soubor publikací k výstavě *Olomoucké baroko*, který tento třetí svazek uzavírá, přináší nejen dosud nezrealizovaný komplexní pokus o shrnutí fenoménu „olomouckého baroka“, ale především snad vůbec prokazuje smysluplnost tohoto sousloví. Tedy existence jedinečného kulturního a historického prostředí jednoho středoevropského města v 17. a 18. století a osobitého dialektu vizuální kultury na pomezí tohoto centra a zároveň periferie, kde probíhal živý umělecký dialog, kulturní výměna, adaptace, ale také inovace. Vším tím olomoucké baroko nepochybně přispívá k obohacení evropské kultury barokní éry.